

[Himmelstrup.]

dukter. Nu maa man jo sige, at den nærmeste Fortolkning maa være den, at det tager Sigte paa det rent faktiske, at de paagældende Virksomheder kun bearbejder, forædler eller sælger Medlemmernes Produkter; men Forholdet har hidtil været, at en meget betydelig Del af de kooperative Virksomheder, nemlig en stor Del af Andelslagterierne, har haft en vis Adgang til at kunne købe baade Raastoffer og Hjælpstoffer udenfor deres Medlemmers Kreds, uden at de derfor var pligtige at løse Næringsbevis. Det samme har i det mindste for nogle Raastoffers Vedkommende været Tilfældet paa Mejerierne, jeg kan nævne Ting som Salt, Salpeter, Osteløbe. For Raastoffernes Vedkommende har der, som sagt, for Slagterierne været en vis Adgang til at købe et mindre Antal, f. Eks. af Svin, til at lade indgaa i Produktionen, og ogsaa f. Eks. Køer til eventuel Pølsefabrikation. Denne Adgang har disse Andelsvirksomheder haft, uden at man derfor krævede, at de skulde løse Næringsbevis.

Vi kan ikke se rettere end, at denne Frihed til at gøre dette i Virkeligheden vil blive dem beskaaret, saafremt man opretholder Formuleringen i § 10, 2det Punktum, som jeg har tilladt mig at læse op. Jeg ved særdeles vel, at man vil hævde, og det vil sandsynligvis ske fra den nuværende højtærede Handelsministers Side, ligesom det er sket fra andre Handelsministres Side, der har forelagt Kommissionsforslaget uforandret, at man ikke har til Hensigt at forandre den hidtil gældende Praksis paa dette Omraade. Men det forekommer mig, at disse Virksomheder kan faa vanskeligt ved at leve paa en saadan Art ministeriel Vilkaarlighed. De har et Krav paa at faa klare Regler at gaa efter. Man ved jo ikke, hvem der til sin Tid kan blive Handelsminister. Naar jeg ser paa Lovforslaget og det Ændringsforslag, der under Nr. 12 er stillet af et andet Mindretal, de ærede Medlemmer Hr. Hendriksen og Koch, angaaende det samme Spørgsmaal, kan man ikke faa andet Indtryk end, at man med de Opfattelser, der er gjort gældende i dette Ændringsforslag, utvivlsomt med Loven i Haand, hvis den vedtages i den Form, som Flertallets Forslag gaar ud paa, i Virkeligheden vil kunne tvinge de paagældende Produktionsforeninger til enten at opgive enhver Forretning udenfor deres Medlemmers Kreds eller til at løse Næringsbevis. Den Motivering, det ærede Medlem Hr. Hendriksen nys gav af dette Ændringsforslag, tyder paa, at man ikke vil trættes; saaledes som

det ærede Medlem udtrykte sig, i at føre de Krav frem, der er udtrykt i Ændringsforslaget under Nr. 12.

Denne Del af vort Ændringsforslag gaar altsaa ud paa at lovfæste i Næringsloven den Praksis, der hidtil har været, at give de paagældende Virksomheder den lovmæssige Ret til, naar de bearbejder, forædler eller sælger Medlemmernes Produkter, ikke at skulle løse Næringsbevis, selv om Foreningen af Hensyn til Virksomheden i uvæsentligt Omfang gør Indkøb hos Personer, der ikke har Medlemsret i foreningen.

Den anden Del af det Ændringsforslag, som det ærede Medlem Hr. Pinstrup og jeg har stillet, drejer sig om det Forhold, at de samme Virksomheder foretager Udsalg fra Butik, men alene af Medlemmernes Produkter, selv om dette Salg finder Sted til Ikke-Medlemmer. Vi kan være enige i, at saafremt der foretages Salg i saadanne Butikker af andre end Medlemmernes Produkter, er det naturligt, at dette Butiksalg bliver undergivet de almindelige næringsretlige Regler; men vi mener, at det ikke er rigtigt at stille de samme Krav i næringsretlig Henseende, naar disse Andelsproduktionsforeninger begrænser deres Butiksalg til alene at omfatte Medlemmernes Produkter, naturligvis med den Modifikation, som er givet ovenfor.

Jeg maa indrømme, at den Praksis, der er blevet gennemført i den sidste Snes Aar, i Virkeligheden har ført til dette, at ogsaa saadant Salg fra Butik er undergivet Kravet om Løsning af Næringsbevis, og en Følge deraf har ogsaa været, at denne Del af Virksomheden er undergivet Skattelovsreglerne, idet Lov af 10. April 1922 i § 2 indeholder en Bestemmelse om, at denne Del af den kooperative Virksomhed er undergivet Indkomstskattepligt. Jeg kan ikke se andet, end at dette er en Urimelighed, vel at mærke — det vil jeg gerne understrege — naar det paagældende Salg begrænses alene til Salg af Medlemmernes Produkter, og det er ud fra den almindelige Betragtning, at det er urimeligt at betragte et saadant Salg som Næringsvirksomhed, idet det alene maa ses som et afsluttende Led af selve Landbrugsproduktionen. Jeg gør opmærksom paa, at naar et Slagteri f. Eks. sælger maaske akkurat de samme Varer til Udlandet, er der naturligvis ikke Tale om, at det er undergivet Pligten til at løse Næringsbevis.

Men det er altsaa en Bestemmelse, som praktisk er gennemført i de senere Aar, og naar man navnlig fra Slagteriernes Side er gaaet ind paa det, skyldes det alene den Omstændighed, at i en hel Del af de Bu-